Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 13 сентябрь 1974 йил, жума • № 214 (15.994). Баҳоси 2 тийин.

УЛКАН БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

12 сентябрда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида республика юбилей комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда тантаналарга тайёргарликнинг бориши кўриб чиқилди.

Комиссия Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги муносабати билан Ватанимиз пойтахти — Москвада ўтказиладиган тадбирлар тўғрисидаги ахборотни тинглади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига тайёргарлик юзасидан Тошкентда катта ҳажмдаги ишлар бажарилганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Республика пойтахти кундан-кунга кўркам ва обод бўлиб бормоқда, пойтахтни монументал иншоотлар, архитектура ёдгорликлари безамоқда, янги-янги майдонлар, хиёбонлар барпо этилмоқда. Шу билан бирга комиссия министрликлар ва идораларнинг, қурилиш ташкилотларининг диққат-эътиборини Тошкентда ва областларда ишга тушириладиган барча юбилей объектларидаги ишларни тезроқ поёнига етказиш учун мавжуд имкониятлардан яхширoқ фойдаланиш зарурлигига қаратди.

Маданият министрлигида. Олий ва ўрта махсус таълим министрлигида, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими Давлат комитетида юбилейга тайёргарликнинг бориши муҳокама қилинди.

Мажлис иштирокчилари Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси юбилейга қандай тайёргарлик кўраётганлиги билан, шунингдек, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг тадбирлари билан танишиб чиқдилар. (ЎзТАГ).

МУРАББИЙЛИК — ЁШ АВЛОДГА ҒАМХЎРЛИК РАМЗИ

Альбина Александровна Девлтованинг номи Тошкент авиация ишлаб чиқариш бошқармасидагина эмас, балки бутун республикамизда машҳур. У ўн беш йилдан буён ишчи синфининг муносиб ворисларини тайёрлашни асосий ишлаб чиқариш топшириғини бажаришдек муқаддас ва эзгу иш деб билади. Ёшларга меҳнатсеварлик руҳини сингдириш, уларни ишчи ифтихори руҳида тарбиялаш биз учун энг муҳим масаладир. Бунинг учун сўзнинг ўзигина кифоя қилмайди. Энг муҳими — мураббий ўз иши билан намуна бўлиши ва ишни мен каби мана шундай бажар деб кўрсата олиши зарур, — дейди у.

Ёшларга мураббийлик қилиш ҳаракати неча ё бугун туғилган ташаббус эмас. Лекин бу ҳаракат бугунги кунгидек оммавий тус олмаган эди. Уртоқ Л. И. Брежнев қаҳрамон ишчилар синфи бошлаб берган бу ташаббуснинг ижтимоий аҳамиятига юксак баҳо бериб, ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқида бундай деган эди:

— Ишчилар синфи орасида янги ажойиб ҳаракат — ёш ишчиларга мураббийлик қилиш ҳаракати вужудга келди. Мураббийлар — юксак маҳорат эгаси бўлган, турмуш тажрибасига бой, доимий ишчи кадрлардир. Айтишим мумкинки, улар талантли педагоглардир. Улар ўз хоҳишлари билан, дил амрига қулоқ солиб, ёшларни меҳнатсевар бўлишга, моҳирликка ўргатмоқдалар, бизнинг шонли ишчилар синфимиз қаҳрамонлик традицияларида тарбияламоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг илҳомбахш режаларини амалга ошириш учун бошланиб кетган, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан авж олган умумхалқ мусобақасида республикамизда янгидан-янги ватанпарварлик ташаббуслари туғилиб, кенг қулоч ёзмоқда. Яқингинада республикамизнинг тўққиз баҳодир ишчиси бир беш йиллик мобайнида ўн йиллик миқдорида план бажариш ташаббусини бошлаб берган ва бу ҳаракат халқ хўжалигимизнинг жуда кўп тармоқлари меҳнат аҳли томонидан қизғин қўллаб-қувватланган эди. Бугунги кунда эса ана шу ташаббуснинг ажойиб тарздаги давомини кўриб турибмиз. Энди зарбдор ишчилар ўзлари эришган ютуқлар билан кифояланиб қолмай, ҳар бир ишчи пешқадамнинг иш унумига эришсин, деган шиорни майдонга ташладилар.

Юксак маҳоратга ва бой ҳаётий тажрибага эга бўлган донгдор ишчилардан Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг бригадири Н. М. Железнов, Чирчиқ электрхимия комбинатининг аппаратчиси И. Оқилбоев, «Ташкенткабель» заводининг рандаловчиси П. М. Аллахвердян, Чирчиқ трансформатор заводининг бригадири А. Д. Дугина, Тошкент трактор заводининг пайвандчиси Ю. Н. Левашев, Фарғона тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Ҳ. Тиллабоева, Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг мастери Л. Х. Дўстмуҳамедова, «Ташкентхлеб» бирлашмасининг мастери Н. Ортиқов, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 13-трест ғишт терувчилар бригадири С. Сафаров ва бошқа ўртоқлар ёшларни тарбиялаш соҳасида актив иш олиб бориб, ёшларга меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишни, маҳоратни ўргатмоқдалар, уларни ўз коллективларининг меҳнат анъаналари руҳида тарбияламоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Республика саноатида, қурилишида ва транспортида мураббийлик ҳаракатини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» куни кеча қабул қилган қарорида бу ҳаракатни мамнуният билан маъқуллаб, унинг чинакам оммавий ва таъсирчан бўлиши, бу ҳаракат барча корхоналарга, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларига ёйилиши учун жонбозлик кўрсатишга даъват этди.

Мураббийлик ҳаракати шундай бир ташаббуски, унда ишчилар синфининг моҳир, тажрибали намояндалари меҳнат эстафетасини ҳозирги даврдан келажак давр қўлига бериши ҳақида гап боради. Бизда мана шу эзгу мақсадни рўёбга чиқариш йўлида кучи ва вақтини аямасдан, ўзининг бой тажрибасини, билими ва маҳоратини катта меҳнат ҳаётига кириб бораётган ёш авлодга сидқидилдан ўргатаётган шонли ишчилар синфининг бундай ватанпарвар вакиллари кўпчиликни ташкил қилади.

Айни пайтда, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мазкур масала юзасидан қабул қилган қарорида жуда тўғри кўрсатиб ўтилганидек, мураббийлик ҳаракатини ёйиш ишида жиддий камчилик ва нуқсонлар ҳам мавжуд. Айрим министрликлар, идоралар, корхона ва ташкилотлар бу муҳим масалага етарли эътибор бермаётирлар. Айниқса, химия, нефть-газ, кўмир саноати, маҳаллий саноат, озиқ-овқат, пахта тозалаш, мебель саноати корхоналарида, қурилиш ташкилотларида, транспорт ва алоқа корхоналарида мураббийлик ҳаракати суст ривожланмоқда. Бу муҳим ишда расмиятчилик фактлари ҳали тугатилмаган.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, шогирдларига профессионал билим беришнинг ўзини мураббийлик деб бўлмайди. Холбуки, баъзи жойларда шундай нотўғри кайфият ҳукм сурмоқда. Натижада ёшларнинг меҳнати ва турмуши шароити масалаларига етарли эътибор берилмаслигидан ёш ишчилар ўртасида меҳнат интизомини бузиш ҳоллари юз бермоқда, кадрлар қўнимсизлиги тугатилмаган. Бошланғич партия ташкилотлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ёш ишчиларининг малака ва билимини ошириш ҳақида ғамхўрлик қилишни ўзларининг энг муҳим вазифалари деб билмоқлари керак.

Мураббийлик ҳаракатига раҳбарлик қилиш форма ва методларини такомиллаштириш, корхона ва ташкилотларда мураббийлик мактаблари ва кенгашларини тузиш, халқ университетлари мавжуд бўлган жойларда эса мураббийлик факультетларини ташкил этиш керак. Бу ишга меҳнат ветеранларини, ўз ишининг моҳир мутахассисларини, ишлаб чиқариш илғорларини жалб этиш зарур.

Область, шаҳар, район партия комитетларининг энг муҳим бурчи — мураббийларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш, илғор тажриба халқ хўжалигимизнинг ҳамма соҳаларида ёйилиши учун барча чораларини кўришдан иборат.

Мураббийлик ҳаракати — бутун жамоатчилик иши. Шу боисдан ёш авлодни кекса авлоднинг бой меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаш билан алоқадор министрликлар ва идоралар кун сайин шуғулланишлари даркор.

Ҳаёт юзага келтираётган барча ташаббусларнинг кенг ёйилиши оммавий ахборот воситалари бўлган матбуот, телевидение ва радиоэшиттириш органлари ва редакцияларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Улар энг яхши мураббийларнинг иш тажрибасини ёйишда пропаганда ва агитация ишлари арсеналидаги барча воситалардан моҳирона фойдаланишлари, бу борадаги камчилик ва нуқсонларни аёвсиз танқид ўти билан фош қилишлари зарур.

Ёш авлодни халқимизнинг ажойиб меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашда мураббийлик ҳаракатининг роли беқиёс катта. Бу ватанпарварлик ҳаракати халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларида кенг ёйилишига эришиш, — партия, совет, касаба союз, комсомол органларининг ва бошқа жамоат ташкилотларининг жонажон ишидир.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ СЕССИЯСИГА

17 сентябрь куни БМТ Бош Ассамблеясининг XXIX сессияси очилиши муносабати билан СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бошчилигида СССР делегациясини тасдиқлади.

Украина ССР Министрлар Совети республика ташқи ишлар министри Г. Г. Шевель бошчилигида Украина делегациясини тасдиқлади. Белоруссия ССР Министрлар Совети республика ташқи ишлар министри А. Е. Гуринович бошчилигида Белоруссия ССР делегациясини тасдиқлади.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ЗАФАРЛАРИМИЗ ЮБИЛЕЙГА

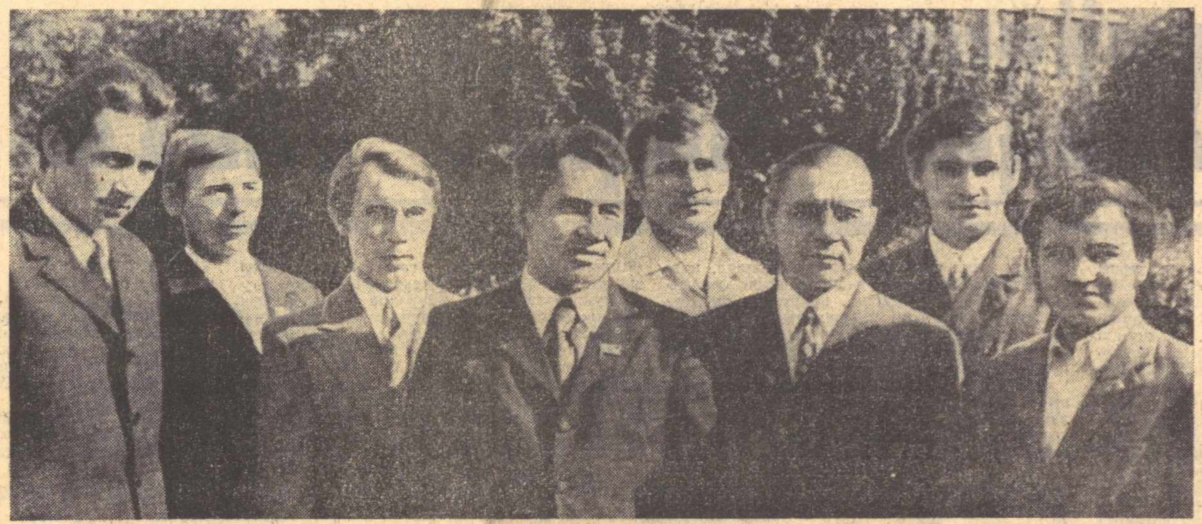

Суратда: «Главташкентстрой»га қарашли Тошкент 1-уйсозлик комбинати тик қолиплаш цехи коммунистик меҳнат бригадасининг аъзолари (чапдан ўнгга) — Ю. С. Мокров, М. С. Родоманов, И. Х. Хайруллин, И. Х. Орипов (бригадир), В. И. Савченко, А. С. Герцев, Г. Г. Битюков, А. Г. Зокиров ўртоқлар.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

ҒАЛАБАНГИЗ МУБОРАК!

ТОШКЕНТ ШАҲРИ «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» 1-УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ ТИК ҚОЛИПЛАШ ЦЕХИ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАСИНИНГ БОШЛИҒИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕПУТАТИ ЎРТОҚ ОРИПОВГА, БРИГАДА ИШЧИЛАРИ БИТЮКОВ, ГЕРЦЕВ, ЗОКИРОВ, МОКРОВ, РОДОМАНОВ, САВЧЕНКО, ХАЙРУЛЛИН ЎРТОҚЛАРГА.

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети сизларни катта меҳнат ғалабаси билан — тўққизинчи беш йиллик учун белгиланган топшириқларни муддатидан олдин бажарганлигингиз билан самимий табриклайдилар.

Сизларнинг меҳнат жасоратингиз — КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун қилган фидокорона меҳнатингиз натижаси, тўққизинчи беш йилликнинг асосий вазифасини бажариш учун партия ва халқ олдида юксак онглилик билан масъулият ҳиссини сезиб меҳнат қилиш, маҳорат кўрсатиш намунасидир.

Эришилган бу ғалаба барча резервлар ишга туширилиб, илғор тажриба, фан ва техника ютуқлари жорий этилган тақдирда ҳар бир корхона, ҳар бир қурилиш, ҳар бир коллектив давлат планлари ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш соҳасида нақадар катта имкониятларга эга эканлигидан яққол далолат беради.

Азиз ўртоқлар, сизларга буюк Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги меҳнатда янги муваффақиятларга эришувингизни, катта бахт-саодат ва сиҳат-саломатлик тилаймиз. Сизлар беш йиллик охиригача янги уй-жой бинолари қурилиши учун тағин 17 минг куб метр панель етказиб бериш юзасидан оширилган мажбуриятингизни шараф билан бажарасиз деб астойдил ишонамиз.

Сизнинг тажрибангиз республикада йирик панелли уй қурувчи барча бинокорларнинг мулки бўлиб қолади деб умид қиламиз.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»ГА ҚАРАШЛИ ТОШКЕНТ 1-УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ ТИК ҚОЛИПЛАШ ЦЕХИ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАСИНИНГ РАПОРТИ

Биз, Тошкент 1-уйсозлик комбинати тик қолиплаш цехининг кўпмиллатли 10-бригадаси аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига зўр қувонч билан шуни маълум қиламизки, уй-жой бинолари панелларини ишлаб чиқариш юзасидан тўққизинчи беш йилликда бизга белгилаб берилган топшириқни 1974 йил 20 августда, муддатидан илгари тўла бажардик.

Биз беш йилликнинг бошиданоқ КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш умумхалқ курашига қўшилдик. «Кам харж қилиб, кўпроқ яхши сифатли маҳсулот берамиз» деган шиор остида меҳнат қилдик.

Тўққизинчи беш йилликда бизга 44.100 куб метр йиғма темир-бетон панеллар чиқариш ҳақида топшириқ берилган эди. Биз шу топшириқни ўз вақтида бажариш учун масъул эканлигимизни англаб, бригадада коммунистчасига, фидокорона меҳнат қилиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирдик, илғорлар тажрибасидан ўргандик, йирик панелли уйсозликдаги энг янги муваффақиятларни ва техникани ишлаб чиқаришга жорий этдик.

Биз шунинг натижасида 3 йилу 8 ой мобайнида 45000 куб метр панел ёки бутун беш йилликда белгиланган топшириққа қараганда 900 куб метр кўп панел ишлаб чиқардик. Ҳозир эса 1976 йил февраль ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдамиз. Бизнинг маҳсулотимиз нуқул аъло ва яхши сифатлар билан қабул қилинмоқда.

Бригада ишлаб чиқарган йиғма темир-бетон панеллардан Тошкент, Олмаота. Махачқалъа, Чоржўйда ва қардош иттифоқдош республикалардаги бошқа шаҳарларда уй-жой бинолари қурилди. Мана шу давр мобайнида ҳам, бундан кейин ҳам биз жонкуярлик билан ишлаб, ҳар биримиз профессионал маҳоратимизни, техника ва умумий билим даражамизни оширамиз.

Биз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, шу беш йилликнинг охиригача топшириққа қўшимча равишда 17 минг куб метр панел чиқарамиз.

Биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ва республика Министрлар Советини ишонтириб айтамизки, ваъдамизга ишчиларга хослик билан вафо қиламиз.

10-бригада бошлиғи Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **И. ОРИПОВ.**

Бригада аъзолари:

Ю. МОКРОВ,
А. ГЕРЦЕВ,
Г. БИТЮКОВ,
А. ЗОКИРОВ,
И. ХАЙРУЛЛИН,
М. РОДОМАНОВ,
В. САВЧЕНКО.

БРИГАДА МАРРАГА ЕТДИ

АНДИЖОН, [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Саодатхон Мўйдинова ўрта мактабни битиргандан кейин Марҳамат районидаги Куйбишев номли колхозда табелчи бўлиб ишлади. 1972 йили бригада бошлиғи қилиб тайинланди. Ўша йили Мўйдинова бригадаси шўр ернинг ҳар гектаридан 34 центнердан хирмон кўтарган эди.

Коммунист Саодатхон Мўйдинова бу йил янги ташаббус билан чиқди. Колхознинг Кўтарма адрида деҳқончилик қилиш истагини билдирди. Колхоз правлениеси унинг ташаббусини маъқуллади.

Ташаббускор бригада пахта тайёрлаш йиллик планини Марҳамат районида биринчи бўлиб бажарди. 50 гектар адр ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан пахта териб олинди. Планнинг бажарилишига Тожибархон Матомонова, Хайрихон Мамажонова, Зумрадхон Абдуллаева каби теримчилар муносиб ҳисса қўшдилар. Улар ҳар куни 250 килограммдан пахта теришяпти.

Бригада аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи шарафига оширилган мажбурият олдилар. Ҳар гектар ердан яна 25 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилдилар. Бригада даласида ҳали ҳосил кўп. Терим қизғин давом этмоқда.

СИФАТ — ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Хоразм областида 68 минг гектар пахтазор машина теримига ажратилган. Кўсакларнинг пишиб етилишига қараб дефолиация вақтида ўтказиляпти. Бу муҳим тадбирни ўтказишда ишнинг сифатига жиддий эътибор берилаётир, агротехника талабларига қатъий риоя қилинаётир.

Область далаларида 29 та самолёт, мавжуд пуркагич тракторлари тўла қувватда ишлаб турибди. Барг тўктирувчи химикатларнинг бир текис сепилишига қараб авиаторлар ва механизаторлар ишига баҳо берилади. Моддий ва маънавий рағбатлантиришда бажарилган иш миқдори билан бирга унинг сифати ҳам ҳисобга олинади.

Дефолиацияни яқин кунларда тамомлаш тадбирлари кўрилмоқда. Икки мингдан ортиқ «зангори кема» парвозга шай бўлиб турибди. Пўлат этакларнинг Хоразм хирмонига қўшадиган ҳиссаси — 225 минг тоннадир. Демак, мажбуриятда кўзда тутилган ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналар билан терилади.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

5 МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА УЧУН!

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Андижон	2,01	15,32
Қашқадарё	1,82	14,45
Сурхондарё	1,32	14,33
Фарғона	1,37	8,31
Бухоро	1,06	7,34
Наманган	1,00	4,20
Хоразм	0,47	1,53
Жиззах	0,17	1,27
Тошкент	0,29	1,05
ҚҚ АССР	0,40	1,04
Сирдарё	0,20	1,02
Самарқанд	0,09	0,12
Республика бўйича:	0,93	6,41

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида дефолиациянинг бориши тўғрисида шу йил 12 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — мавсум бошидан буён (гектар ҳисобида); тўртинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	14280	119962	106,2
Жиззах	14150	79360	69,0
ҚҚ АССР	5479	64643	58,8
Сирдарё	11727	58426	49,5
Сурхондарё	5197	41385	41,4
Хоразм	3531	13501	19,9
Андижон	7000	16077	13,4
Наманган	2520	13221	12,4
Самарқанд	6060	13209	9,4
Бухоро	4070	9731	8,8
Қашқадарё	2148	7017	7,5
Фарғона	618	618	0,5
Республика бўйича:	76780	437150	33,1

ДОН — ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

Бухоро	19909	104,8
Самарқанд	43380	72,3
Қашқадарё	56791	71,0
Андижон	21072	68,0
Фарғона	15099	60,4
Сурхондарё	18668	46,7
Тошкент	33174	46,7
Жиззах	38121	40,1
Наманган	12370	35,0
Сирдарё	12090	28,7
ҚҚ АССР	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	270674	43,3

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги ва республика пойтахти — Тошкент шаҳрини қуришга шахсан катта ҳисса қўшганлиги учун «Главташкентстрой»га қарашли Тошкент 1-уйсозлик комбинати тик қолиплаш цехи 10-бригадасининг аъзолари: бригада бошлиғи Исмоил Холматович **Орипов**ни ҳамда ишчилардан Геннадий Григорьевич **Битюков**, Алексей Семёнович **Герцев**, Анас Гарипович **Зокиров**, Юрий Сергеевич **Мокров**, Михаил Стефанович **Родоманов**, Виктор Иванович **Савченко**, Илёс Хуснулович **Хайруллин**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«КОСМОС-676» УЧИРИЛДИ

1974 йил 11 сентябрда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-676» учирилди. Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

«Агар илгари камбағал, қашшоқлашган деҳқон хўжалиги эски ҳолича қолса, у вақтда социалистик жамиятни мустаҳкам қилиб қуриш тўғрисида ҳеч қандай сўз ҳам бўлиши мумкин бўлмас эди»

В. Ульянов (Ленин)

В. И. Ленин, у барпо этган ва вояга етказган Коммунистик партия Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданоқ мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуриш масалаларига катта эътибор бердилар.

В. И. Ленин «Кооперация тўғрисида» гениал асарида кооператив планининг асосий қоидаларини ишлаб чиқди, қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуриш шарт-шароитлари, форма ва методларини кўрсатиб берди.

Бу машҳур кооперация плани Коммунистик партиянинг мамлакатимизда юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалигини барпо этиш соҳасидаги аграр сиёсатининг негизи бўлди.

Ушбу саҳифа КПСС ленинчи аграр сиёсатининг бошқа қардош республикалар сингари Ўзбекистондаги ажойиб самараларига бағишланади.

Умумхалқ оқсоқоли М. И. Калинин Фарғона водийсида. 1925 йил (чапдаги сурат). Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг Раиси Й. Охунбобоев ер-сув ислоҳоти тўғрисидаги декретга қўл қўймоқда. (1927 йил).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон компартияси 50 йил

БУНЁДКОР МЕҲНАТ ТАНТАНАСИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТЧИЛАРИНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ ШУКИ, УЛАР КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР ЭКОНОМИКАСИНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШЛАРИ, БАРЧА ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ, АВВАЛО 1974 ЙИЛДА ВАТАНГА КАМИДА 5 МИЛЛИОН ТОННА «ОҚ ОЛТИН» БЕРИШ УЧУН ПАХТА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШЛАРИ, ФАН ВА ТЕХНИКА МУВАФФАҚИЯТЛАРИНИ, ХИМИЗАЦИЯНИ ВА КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯНИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИГА ЖОРИЙ ҚИЛИШЛАРИ, СУВ ХЎЖАЛИГИ ОБЪЕКТЛАРИНИ ИШГА ТУШИРИШ, МИРЗАЧЎЛДА, ҚАРШИ ВА ШЕРОБОД ДАШТЛАРИДАГИ ЯНГИ ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШ ПЛАНЛАРИНИ БАЖАРИШЛАРИ ЛОЗИМ.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги тўғрисида»ги қароридан

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ кейинги ярим аср мобайнида босиб ўтган шонли тарихий йўлига назар солар эканмиз, ўлкамиз қиёфасини таниб бўлмас даражада ўзгартириб юборган ҳаётбахш совет тузуми, партиямиз раҳнамолиги, халқимизнинг буюк бунёдкорлик ишлари қалбимизни ҳаққоний фахрланиш туйғулари билан тўлдиради.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев СССРнинг 50 йиллиги тўғрисидаги докладида бундай деган эди: «Революция пайтида мамлакатимизнинг миллий чекка ўлкаларидаги манзарани бир дақиқа кўз олдимизга келтирайлик. Ўрта Осиё билан Қозоғистон ўзининг хўжалик ривожи жиҳатидан мустамлака мамлакатларга хос даражада турар эди. Аксарият кўпчилик аҳолининг қисмати қашшоқлик, бетоблик, жаҳолатдан иборат эди... Жамиятнинг социал структураси аслида феодал структурадан иборат эди».

Революциядан илгари Ўзбекистоннинг манзараси ана шундай эди.

Улуғ Октябрь туфайли деҳқоннинг ер тўғрисидаги асрий орзулари рўёбга чиқди.

Совет ҳокимияти томонидан камбағал ва ўрта ҳол деҳқонлар хўжаликлари фойдасига амалга оширилган тадбирлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида чуқур ўзгаришларни юзага чиқарди, қишлоқ ҳаёти ва турмуш даражасини ўзгартириб юборди.

Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданоқ суғориш системаларида қайтадан тиклаш ва янги суғориш системалари барпо этиш ишлари кенг кўламда бошлаб юборилди.

Ер тўғрисидаги Декрет эълон қилиниши биланоқ Туркистондаги Совет ҳокимиятининг биринчи тадбирлари йирик хусусий хўжаликларни мусодара қилиш ва ер-сув ислоҳотини амалга ошириш учун шароит ҳозирлаш, маҳаллий ва рус деҳқонларининг ерга эгалик ҳуқуқини тенглаштириш, маҳаллий аҳолига улардан тортиб олинган ерларни қайтариб бериш ва миллий тенгсизликни тугатишга қаратилди.

Туркистон Компартиясининг V съезди ер ислоҳоти ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ислоҳатнинг амалга оширилиши натижасида ер муносабатлари қисман тартибга солинди, деҳқонларнинг катта кўпчилиги ер участкалари олди.

Ўзбекистонда ер-сув ислоҳати феодал муносабатларининг қолдиқларини тугатишда, деҳқон хўжаликларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашда, Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришда муҳим босқич бўлди.

Совет ҳокимиятининг яна бир муҳим ғамхўрлиги қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш қуроллари ва машиналар билан таъминлаш бўлди. Қисқа вақт (1922—1925 йиллар) ичида Ўзбекистон қишлоқ хўжаликлари 15 минг темир плуг, 168 трактор ва яна бошқа кўпгина қишлоқ хўжалик машиналари ва асбоблари олди. Уларнинг қиймати 1923 йилда бўлган барча қишлоқ хўжалиги машина ва асбобларининг қийматидан 1,5 марта ошиқ эди.

В. И. Ленин, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Туркистонда пахтачиликни қайта тиклаш ва янада ривожлантиришга айниқса катта аҳамият бердилар.

1925—1926 йилларга келиб пахта майдони революциягача бўлган даражага етказилди ва бу 1928 йилда ҳам шу даражада сақланиб қолди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг умумий қиймати революциягача бўлган нарх баҳосида 1913 йилда ишлаб чиқарилган маҳсулот баҳосининг 98,5 процентини ташкил этди.

Лекин майда деҳқон хўжаликлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришни ва тобора ўсиб бораётган аҳоли эҳтиёжини қондиришни амалга ошира олмас эди. Майда деҳқон хўжаликларини йирик коллектив хўжаликларга бирлаштириш объектив жиҳатдан зарур бўлиб қолди. Бунда партия XV съездининг ленинча кооператив планни турмушда амалга ошириш тўғрисидаги қарори майда деҳқон хўжаликларини коллективлаштиришда катта аҳамиятга эга бўлди. Қишлоқларда колхозлар ташкил этилди, қулоқларни синф сифатида тугатиш сиёсати амалга оширилди, коллектив хўжалик ишлаб чиқаришининг моддий-техника базаси яратилди, ирригация тармоқларини яхшилаш ва ривожлантириш ишлари авж олдирилди, дастлаб тузилган колхозларга давлат йўли билан қарз бериш анча яхши йўлга қўйилди.

Ишчилар синфи коллективлаштиришни амалга оширишда катта роль ўйнади. Ишчилар синфининг вакиллари колхоз, МТС, совхозларни ташкил этиш ва мустаҳкамлашда деҳқонларга яқиндан ёрдам бердилар. Улар синфий душманга қарши курашда ҳам фаол қатнашдилар. Буларнинг ҳаммаси ишчилар билан деҳқонлар иттифоқини, уларнинг ҳамжиҳатлиги ва социалистик ўзаро ёрдамини мустаҳкамлади.

Ўзбекистонда 1932 йилнинг охирида қишлоқ хўжалигини ёппасига коллективлаштириш тугалланди. Ўзбек деҳқонлари социалистик тараққиёт йўлига узил-кесил ўтдилар.

Қимматли хом ашё бўлган пахта — Ўрта Осиё республикалари ва шу жумладан, Ўзбекистоннинг асосий қишлоқ хўжалик экинидир. Ўрта Осиё Россия тўқимачилик фабрикаларини хом ашё билан таъминлаб келган эди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида вайрончилик натижасида пахта етиштириш камайганлиги ана шу фабрикалар ишини тўхтатиб қўяди.

В. И. Ленин тўқимачилик саноати ходимларининг 1920 йил апрель ойида ўтказилган III съездида сўзлаган нутқида бундай деган эди:

«...Тўқимачилик саноати катта вайронликда қолиб келмоқда. Бунинг боиси шуки, чет элдан келтириладиган пахта ҳозир йўқ, чунки Ғарбий Европада ҳам хом ашёнинг жуда камлиги сезилмоқда. Ягона манба — Туркистон бўлиб, у яқиндагина оқ гвардиячилар чангалидан озод қилинди».

Уша даврда «Известия» газетаси пахта революциянинг ўз жонли кучларидан ажралиб қолмаслиги учун керак, деб ёзди.

Партиямиз, Совет ҳукумати Улуғ Октябрь социалистик революциясининг биринчи кунлариданоқ пахтачиликни ривожлантириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилди. В. И. Ленин 1918 йил май ойида Туркистонда ирригация ишларини ташкил этиш ва ерларни суғориш учун 50 миллион сўм ажратиш тўғрисидаги декретни, 1920 йил ноябрь ойида эса Халқ Комиссарлар Советининг Туркистон, Озарбайжон республикаларида пахтачиликни тиклаш тадбирлари тўғрисидаги яна икки декретини имзолади.

Ер-сув ислоҳоти ҳақиқатан ҳам пахта етиштиришни кўпайтириш йўлидаги биринчи қадам бўлди. Совет Иттифоқида 1928 йилда етиштирилган пахта 1913 йилдаги миқдорга етди.

БИРИНЧИ БЕШ йиллик план (1929 йил апрель ойида қабул қилинган) пахтакорлар олдига беш йилликнинг охирига бориб мамлакатнинг пахта мустақиллигини таъминлаш вазифасини қўйди. Буни ҳаётнинг ўзи тақозо этарди. Бу — ёш социалистик давлат билан капиталистик мамлакатлар ўртасидаги синфий кураш кўринишларидан бири эди.

Бу вазифани амалга ошириш учун Ўзбекистонга моддий-техника жиҳатдан жуда катта ёрдам берилди. Масалан, 1930—1933 йилларда пахтачиликка сарфланган капитал маблағ 400 миллион сўмдан ошиб кетди.

Мамлакатимиз пахтакорлари биринчи беш йиллик планда ўз олдиларига қўйилган вазифани шараф билан бажардилар. 1932 йилда Совет Иттифоқи пахта мустақиллигига эришди. Ўзбекистон пахтакорлари бунга салмоқли ҳисса қўшдилар. Улар 1932 йилда 800 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етиштирдилар. Бу — 1913 йилда етиштирилган пахтанинг миқдоридан 1,5 баравар кўпдир.

Республика қишлоқ хўжалигининг ёппасига коллективлаштирилганлиги, давлат хўжаликлари, машина-трактор станцияларининг ташкил этилиши, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашларига тинмай берган ёрдами пахтачиликни ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтирди.

1940 йилда етиштирилган пахта 1924 йилдагига нисбатан олти баравардан зиёд, гўшт қарийб икки баравар, сут тўрт баравар кўпайди. Барча деҳқончилик экинлари майдони икки баравар кенгайди, қорамол туёғи икки бараварлан зиёд ортди. 1940 йилда қишлоқ хўжалик ялпи маҳсулотининг умумий қиймати (таққослаб олинган умумий нархларда) 1913 йилдаги даражадан 80 процент ошиб кетди.

Қишлоқларда қарор топган янги социал-иқтисодий тузум — колхоз тузуми қишлоқни ҳам, деҳқонларни ҳам ўзгартириб юборди.

«Сиёсий нуқтаи назардан олиб қараганда, колхоз тузуми Совет давлатини ва бу давлатнинг асосий негизи бўлган ишчилар билан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлади, ижтимоий ишлаб чиқаришни бошқаришда, умумдавлат ишларини ҳал этишда деҳқонларнинг иштироки учун шарт-шароит бўлишини таъминлади.

Иқтисодий нуқтаи назардан олиб қараганда, колхоз тузуми йирик ишлаб чиқариш неъматларини социализм ва коммунизмга хизмат қилдирди, қишлоқ хўжалигини замонавий индустриал асосда ривожлантириш учун имконият туғдирди.

Социал нуқтаи назардан олиб қараганда, колхоз тузуми меҳнаткаш деҳқонларни эксплуатация ва қашшоқликдан халос қилибгина қолмай, балки қишлоқда ижтимоий муносабатларнинг янги системасини ҳам ўрнатишга ёрдам берди. Ана шу ижтимоий муносабатлар совет жамиятидаги синфий тафовутларни тамомила бартараф қилишга олиб бормоқда.

Колхоз тузуми ўзининг ҳаётий кучини тинч қурилиш йилларида ҳам, Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам намойиш қилди.

Ленинча кооператив план асосида бунёд этилган социалистик қишлоқ хўжалиги урушдан кейинги даврнинг қийинчиликларини қисқа вақт ичида бартараф қила олди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати урушдан кейинги даврда колхоз ва совхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш соҳасида жуда катта тадбирларни амалга оширдилар, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамладилар.

Буларнинг ҳаммаси асосий деҳқончилик экини бўлмиш пахта етиштиришни кўпайтириш имконини берди. Ўзбекистон пахтакорлари 1950 йилда мамлакатга 2,2 миллион тонна «оқ олтин» етказиб беришди.

Коммунистик партия эллигинчи йилларда колхоз тузумини янада ривожлантириш, совхозларни мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини моддий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш юзасидан кенг кўламда ташкилотчилик ишлари олиб борди. Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди, МТСлар қайта қурилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни янги босқичга кўтарди. Бу пленум социалистик экономиканинг ана шу энг муҳим тармоғини янада юксалтириш вазифаларини ҳал этиш борасида партия сиёсатининг принципиал йўналишини белгилаб берди. КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларида деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантиришнинг туб проблемалари ишлаб чиқилди, КПСС XXIV съезди эса партиянинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги сиёсатини умумлаштиради.

ОЛТМИШИНЧИ йиллар қишлоқ хўжалигини юксак суръатлар билан ривожлантириш йиллари бўлди. 1961—1966 йилларда Ўзбекистонда ҳар йили ўрта ҳисобда 3 миллион 485 минг тонна пахта етиштирилди. Шу йиллар ичида пахта ҳосилдорлиги ҳар гектар ер ҳисобига 20,3 центнердан 24,1 центнерга, каноп ва жут ҳосили 108 центнердан 147,7 центнерга, картошка ҳосили эса 8 центнер, сабзавот ҳосили 32 центнер, резавор экинлар 23 центнер, шоли қарийб 2 центнер кўпайди. Гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш ҳам анча ортди.

Саккизинчи беш йилликда республика қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси мустаҳкамланди, комплекс механизациялаш ва электрлаштириш юксак даражага кўтарилди, энергия билан таъминлаш ғоят ўсди. Сув хўжалиги қурилиши, янги ерларни ўзлаштириш, қишлоқ хўжалигини химиялаштириш, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини юксалтириш соҳасида кўп иш қилинди.

1973 йилда Ўзбекистондаги экин майдонлари 3505,2 минг гектарга етди, шундан 1600,8 минг гектар ерга чигит экилди. Қишлоқ хўжалигининг энергетика қуввати 1965 йилдагига нисбатан 4 минг от кучига ошди, бир ходим ҳисобига 2,4 от кучи ва экин майдонларининг 100 гектари ҳисобига 121 от кучи миқдорида ортди. 1965 йилдан 1973 йилгача тракторлар 5262 тага, дон йиғиштириб оладиган комбайнлар 1797 тага кўпайди. Қишлоқ хўжалигидаги бошқа машиналар сони ҳам ортди.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигида электр энергияси истеъмол қилиш икки баравардан зиёд кўпайди.

Партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленумининг қарорлари сув хўжалиги қурилиши соҳасида янги даврни бошлаб берди. Пленум дон ва бошқа деҳқончилик экинларидан муттасил мўл ҳосил етиштириш учун ерларнинг мелиорациясини кенг ривожлантириш тўғрисидаги масалани қараб чиқди.

1966—1970 йилларда 436 минг гектар шўрҳок ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. 650 минг гектар майдон сув билан кўнгилдагидек таъминланди. Давлат маблағлари ҳисобигагина 240 минг гектар янги ерлар суғорилди.

Қишлоқ хўжалиги ва унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни комплекс механизациялаштириш соҳасида амалга оширилган йирик тадбирлар қишлоқ хўжалигининг иқтисодий самарадорлигини ошириш учун курашда катта роль ўйнамоқда.

1970 йилда ер ҳайдаш, чигит экиш, ғўзани культивация қилиш ишларининг ҳаммаси механизациялаштирилди, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш тадбирларининг 98 проценти, ғўзаларни чеканка қилишнинг 14 проценти механизациялаштирилди.

Пахтани машинада териб олиш 1965 йилдагига нисбатан 1,8 баравар ортди ва 1970 йилда 1 миллион 600 минг тоннага етди.

Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланганлиги, фан ва техника ютуқлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий қилинаётганлиги натижасида қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 24,6 процент кўпайди.

Саккизинчи беш йиллик қишлоқ хўжалик меҳнатининг унумдорлиги янада ортганлиги билан характерланади. Колхозларда меҳнат унумдорлиги 14 процент, совхозларда эса 28 процент ўсди. Колхозчиларнинг меҳнатига тўланган ҳақ 316 миллион сўм кўпайди. 1965 йилда ишлаган бир киши-кунига 3,29 сўм тўғри келган бўлса, 1970 йилда 4,24 сўм тўғри келди.

1971-1973 ЙИЛЛАР республика қишлоқ хўжалигининг янада ривожланиш даври бўлди. Ўтган йили қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулоти 1970 йилдагига нисбатан 10 процент ортди. Ялпи пахта ҳосили уч йил ичида 14127,8 минг тоннани ташкил этди. Бу эса пландагига нисбатан 1292,8 минг тонна кўпдир. Тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи йилида Ўзбекистонда энг кўп пахта ҳосили олиниб, Ватанга 4908 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилдорлик эса ҳар гектар ер ҳисобига 29,2 центнерни ташкил этди. Колхозлар ва совхозлар пахтачиликда техника тараққиётини жадаллаштириб, пахта теримини механизациялаштиришда айниқса катта ютуқларга эришдилар. Машиналарда пахта териш 1973 йилда қарийб 2,7 миллион тоннага етди. Бу пахтанинг 55 проценти машиналарда териб олинди, демакдир.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг пахтачиликни узлуксиз ва тинмай ривожлантириб бориш борасидаги қатъий йўли, колхоз ва совхозлар дала меҳнаткашларининг куч-ғайрати туфайли Ўзбекистон ҳозирги вақтда пахта етиштириш ҳажми жиҳатидан дунёда иккинчи, ҳосилдорлик бўйича эса биринчи ўриндадир.

Республикада пахтачилик билан бир қаторда ўтган уч йил ичида дончилик ҳам юксак суръатлар билан ривожланди. 1971-1973 йилларда 722,1 минг тонна шоли, 333,2 минг тонна маккажўхори дони етиштирилди ва ҳоказо.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасида ҳам янги марраларга эришилди. 1973 йилда гўшт етиштириш (сўйилган вазнда) 87,8 минг тоннани ташкил этди, сут 152,8 минг тонна, тухум 90,4 миллион дона кўпайди.

Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган йиллари меҳнат унумдорлигининг ўсиши, маҳсулот таннархининг пасайиши, деҳқончилик ва чорвачилик рентабеллигининг ортиши билан характерланади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, пахта етиштиришни тобора кўпайтириш — Ўзбекистон партия ташкилоти фаолиятининг асосий йўли бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверади. КПСС XXIV съезди Директиваларида тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб пахта етиштиришни 4,9 миллион тоннага етказиш кўзда тутилган. Ўзбекистон пахтакорлари экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида эришилган ютуқлардан илҳомланиб, тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили — 1974 йилдаёқ 5 миллион тонна пахта етиштиришни ўз олдиларига вазифа қилиб қўйдилар. Колхоз ва совхоз далаларидаги шу кунги меҳнат кўтаринкилиги «оқ олтин» ижодкорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг ярим асрлик тўйи нишонланадиган 1974 йилда партиямиз томонидан қўйилган ана шу улуғвор вазифани ортиғи билан бажаражакларидан далолат бериб турипти.

МАМЛАКАТИМИЗ коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш даврига қадам қўйгач, КПСС, унинг Марказий Комитети қишлоқ хўжалигини социалистик саноат, маданият, фан ва техниканинг тараққиётига мос тарзда ривожлантириш борасида Владимир Ильичга хос ғайрат билан, истиқболни кўзлаб катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш йўлидаги барча тадбирларнинг муваффақият билан амалга оширилаётганлиги ва энг муҳими, уларнинг самаралари партиямиз олиб бораётган аграр сиёсатнинг ҳаётийлигини яққол кўрсатиб турибди. Меҳнат унумдорлиги, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг самарадорлиги ошмоқда. Колхозчилар ва совхоз ходимларининг даромадлари йил сайин кўпайиб бормоқда. Қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатиш тобора яхшиланмоқда.

Партиямизнинг ҳозирги вақтда олиб бораётган аграр сиёсатининг энг муҳим белгиларидан бири шуки, қишлоқ хўжалиги проблемаларига комплекс равишда ёндашилмоқда.

1973 йилнинг сентябрь ойида пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг Тошкентда бўлиб ўтган кенгашида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРга «Халқлар дўстлиги» ордени топширилиши муносабати билан сўзлаган нутқида республика ишлаб чиқарувчи кучларини жадал ривожлантириш юзасидан кўпгина муҳим вазифалар қўйди. Ана шу вазифаларнинг муваффақиятли бажариш мақсадида республика партия ва совет органлари, қишлоқ хўжалиги министрлиги илмий муассасалар билан биргаликда ерларни ирригациялаштириш ва мелиорациялаштиришни кенгайтириш, пахта, дон ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш, чорвачиликни янада юксалтириш ва шу сингари бошқа муҳим тадбирларни ишлаб чиқдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ҳамда ишлаб чиқилган тадбирларга асосан Ўзбекистонда 1980 йилга қадар 2 миллион гектар янги ер ўзлаштирилади ва шу асосда пахта етиштириш 6 миллион тоннага, дон етиштириш 3,5 миллион тоннага, полиз экинлари етиштириш 6 миллион тоннага етказилади, гўшт ва сут етиштириш 1970 йилга нисбатан икки баравар кўпайтирилади ва ҳоказо.

Тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олган республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС, унинг жанговар отряди — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида мамлакатимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келдилар, бундан буён ҳам қўшаверадилар.

Ф. ОРИПОВ,
доцент.

Ўзбекистон қишлоқларининг бугунги жамоли ана шундай. (Наманган область Поп районидаги Ленин номли совхознинг кўринишлари).

А. Тўраев фотоси ва **И. Душкин** репродукциялари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

„ҚОРА ОЛТИН" ХАЗИНАСИ

— Ангренни Ўрта Осиёнинг улкан «қора олтин» хазинаси, Ўзбекистон кочегаркаси дейишади,— деб ҳикоя қилди ҳамроҳим, шаҳар ижроия комитетининг ходими И. Аҳмедов. — Бундан салкам 30 йил муқаддам Жигаристон посёлкаси (ҳозирги Ангрен)да ҳадсиз-ҳисобсиз кўмир конлари борлигини ким хаёлига келтирган дейсиз? Посёлка аҳолиси чорвачилик ва деҳқончилик билан шуғулланарди. Бу ерда дастлаб геолог Д. Богданович бошлиқ қидирувчилар катта кўмир конлари борлигини аниқладилар.

1934—1940 йиллар давомида тажрибали инженер Г. Чекризов раҳбарлигида кон қидирув экспедицияси бу ерларда кўмирни очиқ усулда қазиб олиш мумкинлигини исботлади. Водийнинг чап қирғоғида биринчи карьерлар қурилди. Шахталар ташкил этилди. Ўшанда шахта бир кеча-кундузда кўпи билан 500 тонна ёқилғи қазиб чиқарарди, холос.

Ҳозир эса бутунлай ўзгача...

Ҳа, йиллар ўтиши билан республикамизнинг бу тўнғич кўмир кони бир неча бор қайта реконструкция қилинди. Унга Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев номи берилди. Кўмир қазиш жараёнлари такомиллашиб борди. Шахта ва разрезларни илғор техника билан қуроллантириш, машина ва механизмларни автоматик бошқариш ўзлаштирилди. Оғир қўл юмушларини комплекс механизациялаш ва кўмир қазиб олишнинг тежамли технологияларини қўллашга жиддий эътибор берилди. Эгилувчан металлар ёрдамида штольняларни мустаҳкамлаш усули ва кўмирни қудратли комбайнлар билан қазиб олиш методи кенг жорий этилди. Янги-янги шахталар қурилиб, ишга туширилди. Йилига 90 минг тонна ва ундан ҳам кўпроқ кўмир қазиб чиқариш қувватига эга бўлган 8, 9-шахталар бунёд этилди. Уларнинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати дастлаб 1 миллион, кейинчалик 1.5 миллион тонна ёқилғи қазиб чиқаришга етказилди. Шу тариқа Меҳнат Қизил Байроқ орденли кўмир разрезининг ҳозирги қуввати 4.5 миллион тоннадан ошиб кетди. Ўтган 27 йил мобайнида кўмир қазиб чиқариш ҳажми 50 баравар ортди.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили саккиз ойлик плани муддатидан илгари адо этилди. Пландаги 2,5 миллион тонна ўрнига 2 миллион 600 минг тоннадан ортиқ кўмир қазиб олинди. Биргина август ойининг ўзида 300 минг тоннадан зиёдроқ кўмир тайёрланди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 9,3 процент кўпдир.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, ярим йиллик иш якунлари бўйича СССР Кўмир саноати министрлиги коллегиясининг мукофотини олган шахта кончилари саккиз ойлик планларини муддатидан илгари адо этишди. 358 минг тонна ўрнига 380 минг тонна кўмир қазиб чиқарилди.

Ангрен шаҳрида бутун бир шахтёрлар авлоди етишиб чиқмоқда. Улар мамлакатимизга мўл-кўл кўмир етказиб беришдек масъулиятли вазифани шараф билан уддаламоқдалар. 9-шахтанинг Ленин орденли ишчиси, шаҳар Советининг депутати Абдураҳмон Маматов бошлиқ кончилар бригадаси мусобақада илғорлик қилмоқда. Ғолиб бригада ҳар ойда планга қўшимча юзлаб тонна кўмир қазиб чиқараётир. Бригаданинг А. Ғаффоров Ш. Бекматов, И. Рейцер. В. Левченко, А. Смирнов, А. Бойсеев. Г. Аҳмадов сингари аъзолари смена нормаларини мунтазам 110-115 процент қилиб уддаламоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида Ангрен шахтёрлари қазиб оладиган кўмир 4 миллион 335 минг тоннага етади.

Бу юксак марраларни барвақт забт этиш учун «қора олтин» ижодкорлари кун сайин баракали меҳнат қилмоқдалар. Кам сарф билан арзон ва сифатли маҳсулот қазиб чиқариш йўлида социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

ШОНЛИ САНАГА БАҒИШЛАБ

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

«Пойтахт область меҳнат зафарлари — республикамиз олтин юбилейига» — «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ва «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» газеталарининг 12 сентябрдаги сони ана шу сарлавҳа остида чиқди. Ҳар иккала газета саҳифаларида Тошкент областининг босиб ўтган тарихий йўли ва эришаётган муваффақиятлари мазмунли мисолларда баён этилади. Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Оинунский, область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари С. Т. Тошқулов ўртоқларнинг мақолаларида жонажон Коммунистик партия раҳнамолигида областнинг саноати индустрлашган, қишлоқ хўжалиги комплекс механизациялашган, маданияти гуллаб яшнаётган ўлкага айланаётганлиги ҳикоя қилинади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Б. Жўраева, Б. Ефремов, М. Исматов, А. Чудная ва бошқа беш йиллик зарбдорлари ўз коллективларининг муваффақиятлари билан ўртоқлашадилар. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг мустаҳкамланиб бораётган «Ўроқ ва болға» ҳамкорлиги ҳам мақолаларда ўз аксини топган.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

ЖЕНЕВА. 12 сентябрь. (ТАСС). Европада ҳамкорлик ва хавфсизлик масалаларига бағишлаб 1975 йил январь-февраль ойларида Белградда чақириладиган иккинчи парламентлараро конференцияга тайёргарлик комитети бу ерда ўз ишини тамомлади. Комитет ишида 14 давлат: СССР, Австрия, Англия, Болгария, Дания, Италия, Польша, Румыния, АҚШ, Финляндия, Франция, Чехословакия, Швейцария ва Югославия парламентларининг вакиллари қатнашдилар. Совет делегациясига СССР Парламент группасининг раиси, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков бошчилик қилди.

Европада ҳамкорлик ва хавфсизлик масалаларига бағишланган иккинчи парламентлараро конференциянинг кун тартиби ва иш тартиби белгиланди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи жамоатчилик кучларининг 1972 йил июнда Брюсселда тузилган ассамблеяси Европада хавфсизлик ва ҳамкорликни таъминлаш учун курашда парламентлар ва жамоатчилик кучларининг ғайрат-ҳаракатини бирлаштириш зарур эканлигини таъкидладилар. СССРнинг ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг делегациялари Брюссель комитетининг кузатувчи сифатида Белград конференциясида иштирок этиш тўғрисидаги илтимосини қўллаб-қувватлади.

САЙГОН РЕЖИМИГА ҚАРШИ ҲАРАКАТ КУЧАЙМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 11 сентябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамда халққа душман бўлган ва чириб бораётган Тхиеу режимига қарши ҳаракат кенгайиб бормоқда.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, Сайгонда ноширлар, журналистлар, жамоат арбоблари ва сиёсий арбобларнинг комитети тузилди. Бу комитет Тхиеу режимининг матбуотни, газета ходимларини, ёзувчиларни ва маданият арбобларини террор қилиш [illegible]

[illegible] ча сонини мусодара қилдилар. Бу газета Вьетнам ҳақидаги Париж битимига Сайгоннинг қаттиқ риоя қилишини талаб қилган эди.

Жанубий Вьетнамнинг таъсири анча кучли бўлган «Тинь Луан» газетаси ҳам шундай хавф остида қолди. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, бу газета мамлакатдаги тараққийпарвар кучларга хайриҳоҳ бўлмаса ҳам, полиция газета ходимларидан бирини қамоққа олди. Бу ходим ҳукумат аппаратидаги [illegible] мурлар «Хобби»нинг бир қан [illegible]

Рейкьявик — Исландиянинг пойтахти ва асосий портидир. Шаҳар оролнинг ғарбий соҳилига жойлашган. Мамлакат саноат корхоналарининг ярми шу шаҳардадир. Суратда: Рейкьявикнинг умумий кўриниши.

НТБ—ТАСС фотоси.

ЧИЛИ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Совет жамоатчилиги вакилларининг 11 сентябрда Союзлар уйининг колонна залида бўлиб ўтган йиғилиши Чили халқи билан бирдамлик халқаро ҳафталигига бағишланди.

[illegible]

Комитетининг раиси С. А. Шалаев, «Трехгорная мануфактура» комбинатининг йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Погибелева, ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. И. Шадрин, кинорежиссер, СССР халқ артисти Р. Л. Кармен Чилида бўлаётган воқеалар муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг ҳамда Совет ҳукуматининг тутган принципиал позициясини ва изчил ҳаракатларини тўла қўллаб-қувватлаб ва маъқуллаб гапирдилар.

Нотиқлар таъкидлаб ўтдиларки, ўртоқ Л. И. Брежневнинг барча Совет кишиларининг фикри-зикри ифодаланган ушбу мурожаати КПСС, Совет Ҳукумати озодлик, демократия ҳамда ўз ватанининг мустақиллиги учун мардонавор курашаётган Чили демократик кучларини ҳамиша ва қатъият билан қўллаб-қувватлаётганлигини кўрсатувчи яна бир далил бўлиб хизмат қилади. Совет Иттифоқида Чили халқи билан бирдамлик айрим воқеа бўлиб қолмай, балки ҳилма-хил шаклларда ўз ифодасини топаётган доимий оммавий ҳаракат бўлиб қолди.

Мана шу ҳаракатларни координациялаш учун Чили демократ[illegible]

[illegible] учун чуқур ташаккур билдирдилар. Чililик ўртоқлар совет халқи, КПСС, Совет ҳукумати В. И. Ленин кўтарган интернационализм байроғини юксак кўтариб бораётганликларини таъкидладилар. Совет кишилари жаҳонда биринчи социалистик давлатни барпо этган улуғ революционернинг васиятларини амалга оширмоқдалар.

Йиғилиш иштирокчилари якдиллик билан резолюция қабул қилдилар. Резолюцияда Чилининг жасур ватанпарварлари билан ҳамиша бирдам эканликларини изҳор этиб, Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корваланга, халқ бирлиги бошқа партияларининг раҳбарларига, ҳарбий фашист диктатурасига бўйсунмаган ҳамма кишиларга қардошлик саломларини йўлладилар.

Биз, дейилади резолюцияда, Чили халқи билан бирдамлик халқаро ҳаракатини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун, унинг адолатли курашини сиёсий, маънавий ва моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашни ҳамма чоралар билан кучайтириш учун бутун кучимизни сарфлаймиз.

(ТАСС).

323 МИНГ ТОННА ШОЛИ УЧУН

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН— ЮБИЛЕЙГА

[illegible] қат-эътибор йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишга қаратилмоқда. Гулим Ҳайитматов, Исмоил Машарипов бошлиқ 50-60 центнерчи бригадалар «зангори кема»лар қудратига таяниб, йиллик планни 20-25 иш кунида бажаришга аҳд қилишди. Пахта карвонимиз маррага биринчилар қаторида етиб боришига ишончимиз қатъий.

Энди шоликорларимизнинг ишлари, ютуқлари ва режалари тўғрисида батафсилроқ гапирмоқчимиз. Чунки сарҳисоб пайти яқин. Тез кунларда шоли карвонлари ҳам юра бошлайди.

Шоли майдонимиз 1000 гектар. Тўққизинчи беш йилликда 20 минг тонна шоли етиштириш планлаштирилган эди, ўтган уч йил мобайнида 17 минг 600 тонна шоли етиштирдик. Бу — планда кўзда тутилганидан 4600 тонна кўпдир. Беш йиллик планни бажариш учун яна 2400 тонна шоли керак. Бу йил планга кўра 4500 тонна шоли етиштиришимиз зарур. Қабул қилинган мажбурият эса 6500 тонна. Демак, бу йил беш йиллик план ҳисобига 4 минг тоннадан кўпроқ шоли етиштирамиз. Бу — бизнинг олтин тўйга армуғонимиз бўлади.

6500 тонна! Шоли майдонимиз 1000 гектар эканлигини айтдик. Ҳар гектар ердан 65 центнердан шоли йиғиб олсак, бу юксак маррани эгаллаймиз. Аммо, ваъдага вафо қилишимизга ишончимиз комил.

Шоликорларимиз мўл ҳосил усталари эканлигини амалда исботлаб келмоқдалар. Масалан, ўтган йили 6 минг тонна шоли етиштирилиб, бунинг 4300 тоннаси давлатга сотилди. Ҳар гектар майдонда ўртача ҳосилдорлик 60 центнерни ташкил этди. Бу йил 65 центнерли маррани кўзлаётган эканмиз, эришилган даражадан анча ўзиб кетиш, колхоз бўйича ҳосилдорликни бир йилда беш центнерга ошириш вазифаси олдимизда турибди. Илғор бригада[illegible]

[illegible] жалар ўз вақтида, изчиллик билан амалга оширилипти. Ҳосилнинг пишиб етилганлиги эътиборга олиниб, ўрим-йиғимни 5 октябрда туғаллаш муддатлари белгиланди.

Ўрим-йиғимга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилди. 23 та комбайн, 140 та прицеп, 44 автомобиль транспорти сифатли ремонт қилинди. Далада 650 ўроқчи ишлайди. 300 гектар ердаги ҳосил механизация воситасида йиғиб олинади. Ҳар бир комбайннинг кунлик иш унуми 15-20 тоннага етказилади. Қабул пунктига ҳар куни 300-350 тонна шоли топширилади. Ҳар қайси комбайнга прицеп, автомашина бириктилди. Механика устахонаси кечаю кундуз ишлайди. Моддий ва маънавий рағбатлантиришда ишнинг миқдори ҳамда сифати эътиборга олинади.

Комбайнчиларнинг иши икки сменада ташкил этилади. Хван Григорий, Абдибой Когенов, Собир Оқмонов, Нуриддин Абдиев каби уста комбайнчилар мавсумда 300-350 тонна шоли тозалаш мажбуриятини олдилар. Тозаланган шоли даладан бевосита қабул пунктига жўнатилади. Конвейер усули ўрим-йиғим муддатини қисқартиришга ёрдам беради.

Нобудгарчиликка қарши курашга алоҳида эътибор қилинади.

[illegible] ланилди. Уч марта ўт юлинди. Бу тадбирлар натижасида ҳосилнинг пишиб етилиши тезлашди.

Мана, энди ҳал қилувчи палла— ўрим-йиғим даври келди. Эртаиндин ўроқчилар, комбайнчилар енг шимариб ишга тушадилар. 21 та бригада ва цех партия ташкилотларига уюшган 194 коммунист социалистик мусобақада етакчи ва авангард бўлади. Оммавий-сиёсий ишларнинг таъсир кучи ўрим-йиғимни муваффақиятли ўтказишга қаратилади. Дала азаматлари ҳақида ғамхўрлик кучайтирилади.

Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли, Боғот районидаги «Боғот», ўз районимиздаги «Янгиобод», «Гулистон» совхозлари шоликорлари ҳам биз билан елкама-елка меҳнат қилмоқдалар. Областимизда шоли етиштиришни кўпайтириш, ҳосилдорликни ошириш учун уларни биз билан мусобақалашишга чақирамиз. Колхозимиз аъзолари юбилей кунигача шоли етиштириш бўйича беш йиллик планни ортиғи билан бажарадилар.

Ким АЛЕКСЕЙ,
Гурлан районидаги «Коммунизм» колхози раиси.
Йўлдош САФАРБОЕВ,
колхоз партия комитети секретари.

ЎРИМ ҚИЗҒИН

ЖАРҚЎРҒОН. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан телефон орқали олинди). Райондаги «Искра» совхозида шоли ўрими қизғин давом эттирилмоқда. Дастлабки кунлардаёқ 7 минг центнерга яқин шоли ҳосили олинди. Совхоз директори Х. Муродов биз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди.

— Юбилей йили ҳосили мўл бўлди. Ўрим-йиғимни ўтган йилдагидан анча олдин бошладик. Д. Муҳаммадиев бригадасида ҳар гектар ердан ўртача 100 центнердан шоли олинмоқда. Х. Раҳмонов бошчилик қилаётган бригадада ҳам ҳосилдорлик кутилгандан зиёд бўлмоқда. Шоли ўримида комбайнлардан самарали фойдаланмоқдамиз. Янчилган дон пешмапеш давлат тайёрлов пунктига жўнатилмоқда.

Шоликорларимиз ҳосил чўғини чамалаб кўриб, давлатга халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан бир ярим баравар кўп шоли сотишга аҳд қилдилар. Умуман пландан ташқари 4 минг тонна шоли тайёрлаймиз. Хўжалигимизни сараланган уруғлиқ билан тўла таъминлаймиз.

Райондаги бошқа хўжаликларда ҳам шоли ўрими жадал давом эттирилмоқда.

НАМАНГАНЛИКЛАРНИНГ МАРРАЛАРИ

НАМАНГАН. Меҳнаткашлар депутатлари Наманган область советининг бўлиб ўтган сессиясида область меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганликлари тўғрисида область ижроия комитети раиси Э. Усмонхўжаевнинг доклади муҳокама қилинди.

Сессия муҳокама қилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

* * *

НАМАНГАН. Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. И. Иброҳимов Наманган область партия-хўжалик активининг бўлиб ўтган йиғилиши қатнашчилари ҳузурида чорвачиликни озуқа билан таъминлаш, чорва қишловини ўтказиш ва дон етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида доклад қилди.

(ЎзТАГ).

Мухбирлар ўқуви такомиллаштирилсин

ФАРҒОНА. (ЎзТАГ). Фарғонада ишчи-деҳқон мухбирлари халқ университетлари ва мактаблари раҳбарларининг республика семинари бўлиб ўтди.

Семинарда «ишчи-деҳқон мухбирлари ҳаракатининг кучи — партиявий раҳбарликдадир» деган мавзуда Фарғона область партия комитетининг секретари Р. У. Қосимова доклад қилди.

Семинарда жамоатчи мухбирларнинг ўқувини уюштириш тўғрисида ишчи-деҳқон мухбирлари университетлари ва мактабларида таълим формалари ва методларини такомиллаштириш тўғрисида, халқ университетларида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг баъзи масалалари тўғрисида докладлар тингланди ва муҳокама қилинди.

Семинар иштирокчилари тажрибаларни ўртоқлашдилар.

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

БУХОРО («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қадимий шаҳарнинг маданият ва истироҳат боғида «Бухоро ерининг саховати» кўргазмаси очилди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган кўргазма павильонида Совет ҳокимияти йилларида область меҳнаткашлари ҳаётида рўй берган социал-иқтисодий ва маданий ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилинади. Кўргазма очилишига бағишлаб митинг ўтказилди, унда область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев қисқача нутқ сўзлади. Кўргазманинг очилиш куни область ишчи-деҳқонларининг чинакам дўстлик байрамига айланди. Тантаналарда мусобақадош Чоржўй, Самарқанд области меҳнаткашларининг вакиллари ҳам қатнашдилар.

Бухорода ўтказилаётган «Ўроқ ва болға бирлиги» байрами кўпмиллатли совет халқлари қон-қардошлиги, интернационал бирдамлигининг ёрқин намойишига айланяпти. Бухоро, Навоий, Зарафшон, Газли шаҳарлари ишчилари билан область деҳқонларининг дўстлик учрашувлари тез-тез ўтказилмоқда. Область ғаллакорлари давлатга 19.7 минг тоннадан ортиқ дон топшириб, юбилей йили социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Кўргазмада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Бухоро ғаллакорларига йўллаган табриги кўзга ташланиб турибди. Павильонларнинг бирида қуйидаги рақамларни ўқиймиз: «1913 йилда, Бухорода 30 минг тонна пахта тайёрланган эди. 1974 йилда область меҳнаткашлари она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб берадилар».

Кўргазмада саноат, қурилиш, транспорт, ирригация ва мелиорация қурилиши, чорвачилик, халқ маорифи, медицина ҳамда маданият соҳасида ўтган ярим аср мобайнида эришилган ютуқлар ҳам ўз аксини топган.

Чет мамлакатлардан келган сайёҳларда кўргазма зўр қизиқиш уйғотмоқда. Ҳозирнинг ўзида АҚШ, Англия, Франция, Япония сингари ўнга яқин хорижий юртлардан келган меҳмонлар кўргазмани зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

Т. НАЗИРОВ.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ГАВАНА. Куба пойтахтида В. И. Лениннинг адабиёт ва санъат масалаларига тааллуқли мақолалар тўплами испан тилида нашр этилди. В. И. Лениннинг «Партия ташкилоти ва партия адабиёти», «Великорусларнинг миллий ифтихори тўғрисида», «Лев Толстой рус революциясининг кўзгуси» деган асарлари ва бошқа бир қанча асарлари тўпламга киритилган.

✦ ХЕЛЬСИНКИ. Бу ерда Хельсинкининг анъана бўлиб қолган санъат фестивали тугади. Фестивалда Финляндиянинг таниқли артистлари, шунингдек чет эл солистлари ва коллективлари қатнашди. Фестиваль программасига мувофиқ, Ян Сибелиус, Дмитрий Шостакович, Арам Хачатурянларнинг асарлари ижро этилди.

✦ ЛИССАБОН. Португалияда республика президенти А. ди Спиноланинг декретига мувофиқ, мустамлакачиликни тугатиш масалалари билан шуғулланувчи миллий комиссия тузилди. Комиссия Португалиянинг илгариги мустамлакалари территорияларида янги давлатларнинг тузилиши билан боғлиқ бўлган проблемаларни кўриб чиқади.

✦ ПАРИЖ. Испаниянинг Сабадель шаҳри полицияси Каталония ассамблеясининг бу шаҳарда ўтказилган йиғилиши қатнашчиларидан 67 кишини қамоққа олди. Бу ташкилот Франко режимига қарши чиқаётган Каталониядаги турли партиялар, касаба союзлари ва ташкилотларнинг вакилларини бирлаштиради.

✦ ВАШИНГТОН. Бу ерда АҚШ молия министри У. Саймон ва Канада молия министри Ж. Тернер бир қатор иқтисодий масалалар юзасидан музокаралар олиб боришди. Иқтисодий аҳвол тобора мушкуллашаётган бир пайтда АҚШ учун ҳам, Канада учун ҳам кескин тус олган инфляция проблемаларига алоҳида эътибор берилди.

✦ БРАЗИЛИЯ. Бразилияликлардан олти ярим миллион киши саводсизликни тугатиш учун курашувчи Бразилия ҳаракати курсларида ўқиш ва ёзишни ўрганди. Бундан тўрт йил муқаддам шу ташкилотнинг курслари иш бошлаган чоқда мамлакатда 18 миллион киши саводсиз эди.

✦ ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг Бихар штати сув тошқинидан жуда катта зарар кўрди. Бу ерда эълон қилинган маълумотларга қараганда, шу йил август ойининг ўрталаридан буён ўтган давр ичида Бихарда сув тошқинидан 10 миллион киши зарар кўрган, 57 киши ҳалок бўлган.

✦ ҚОҲИРА. Миср ва Яман Халқ Демократик Республикаси Исроил қўшинларини босиб олинган араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш ва Фаластин араб халқининг қонуний ҳуқуқларини тан олиш — Яқин Шарқда тинчлик ўрнатишнинг бирдан-бир тўғри йўли деб таъкидлайдилар. Яман Халқ Демократик Республикаси президент кенгашининг раиси Салим Рубейи Алининг Мисрга қилган беш кунлик визити тамом бўлганидан кейин бу ерда эълон қилинган Миср — Жанубий Яман ахборотида шу ҳақда гапирилади.

✦ АККРА. Ғарбий Африкада атроф теварақдаги муҳитни муҳофаза қилиш проблемаларига бағишланган конференция Гананинг Легондаги давлат университетида ўз ишини тамомлади. Атроф теварақдаги муҳитни муҳофаза қилувчи Гана кенгаши ЮНЕСКО ёрдами билан уюштирган бу конференциянинг ишида Нигерия, Того, Гана, Сьерра Леоне ва Сенегал делегациялари қатнашди.

(ТАСС).

Ахборот

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЛОЙИҲАГА — МЕДАЛЬ

ТОШКЕНТ. Шаҳардаги уй-жой ва жамоат биноларини экспериментал лойиҳалаш зонал илмий-тадқиқот институтида тайёрланган лойиҳа асосида Тожикистоннинг пойтахти — Душанбада гастроном, маиший комбинат, чойхона, кафе, маъмурий бинодан иборат икки қаватли комплекс қуриб битказилди. Архитектор А. Биков шу лойиҳани ишлаб чиққанлиги учун СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бронза медалига сазовор бўлди.

БОШҚАРМА ТУҲФАСИ

Область совхозлар трести қошидаги ремонт-қурилиш бошқармаси галлакор ва чорвадор совхозлар территориясида чорва молларига «уйи» — 50 дан ортиқ ўтов қуриб, фойдаланишга топширди. Қўтонларда қиш кунлари 700 бош қўй сақланади. Ударник ёнида чўпонлар оиласи учун шинам уйлар ҳам қурилган.

ЯНГИ БАЗА

Октош шаҳрида районлараро улгуржи савдо базаси иш бошлади. База Самарқанд областининг Нарпай, Хатирчи, Пахтачи ва Нурота районларига хизмат кўрсатади. Янги савдо базаси область савдо оборотининг бешдан бир қисмини ташқил этади.

МЕҲНАТКАШЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Самарқанд шаҳрида уй-жой қурилиши жадал давом этмоқда. Шу туфайли шаҳарда қатнайдиган автобус ва троллейбус маршрутлари ҳам кўпаймоқда. Яқинда Вокзал — Титов кўчаси — Колхоз бозори — Максим Горький хиёбони бўйлаб 5-маршрутли троллейбус қатнай бошлади.

ҲИСОБДОНЛАР КУНИ

Нарпай районидаги барча хўжаликларнинг бухгалтерлари ҳар ойнинг бешинчи куни тўпланишадилар. Бухгалтерлар кунида экономистлар ва тафтиш комиссиясининг раислари ҳам иштирок этадилар. Бунда ойлик ҳисоб-китоб ишларининг аҳволи, сарф-харажатлар, техника воситаларидан қандай фойдаланилаётганлиги чуқур таҳлил қилинади. Тажрибалар оммалаштирилади, йўл қўйилган хато ва камчиликлар кўрсатилади, уларни тезда бартараф этиш йўллари таъкидлаб ўтилади.

Урганч шаҳар маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишлаб «Табиат эҳсонлари» деб аталган кўргазма очилди. Кўргазмадан қовун, тарвуз, ошқовоқ, олма, узум, шафтоли сингари мингдан ошиқроқ экспонатлар жой олган. Суратда: кўргазма экспонатлари.

Қ. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

Тошкентда ўз гастролларини муваффақиятли давом эттираётган Ленинград академик Катта драма театрининг бир гуруҳ санъаткорлари «СССР 50 йиллиги» номидаги Тошкент трактор заводи ишчиларининг азиз меҳмони бўлдилар.

Учрашувни республика театр жамияти правлениеси Президиуми раисининг ўринбосари Р. Қориев очиб, меҳмонларни таништирди. Шундан сўнг сўз олган ишчилар вакиллари Э. Жалилов, И. Лукьяновлар ўзларининг юксак ижрочилик маҳоратлари билан довруғ таратган ленинградлик санъаткорларни қизғин табрикладилар. Меҳмонларга даста-даста гуллар тақдим қилинди.

Меҳмонлар номидан сўз олган театр директори В. Вакуленко, СССР халқ артисти К. Лавровлар самимий кутиб олганликлари ва изҳор қилинган самимий тилаклар учун завод маъмуриятига, барча ишчиларга чуқур ташаккур билдирдилар.

Учрашув охирида меҳмонлардан К. Лавров, В. Кузнецов, В. Медведев, В. Ковель, И. Иванов, А. Андреевлар ўзларининг мафтункор санъатлари билан мезбонларни ҳушнуд этдилар.

БАЙРАМГА АТАБ

СССР алоқа министрлиги Ўзбекистон, Молдавия, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон республикалари ва шу республикалар Коммунистик партиялари ташкил топганлигининг ярим асрлик юбилейига бағишлаб беш хил янги маркани муомалага чиқарди.

Ҳар бир марканинг ўртасида республика Давлат байроғи фонида республика меҳнаткашларининг бунёдкорлик меҳнатини тасвирловчи сурат бор.

(ТАСС).

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ҲАЁТИДАН

ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

Бу ерларнинг номи Яланғоч... Ҳа, бугунги кунда бу ном ўзининг асл маъносини йўқотди. Бу ерга нурчилар — ТашГРЭСнинг кўркам посёлкаси жойлашган. Шимолий-шарқдан салобатли, бамисоли оққушдек кўркам бино кўзга ташланади! Бу қандай бино дейсизми? Бу илм-зиё масканн, билимга чанқоқ талабалар учун азиз ва қутлуғ даргоҳ. Бу — Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг янги ўқув корпуси. Кўплаб фан кабинетлари ва лабораториялар, олти юз минг нусхадан зиёд китобга эга бўлган иккита кутубхона ва ўқув заллари салкам уч минг студентга хизмат қилади.

— Студентларга танлаган ихтисосликлари бўйича таълим бериш билан бирга, — дейди институт ректори, ВАСХНИЛнинг мухбир аъзоси, профессор А. Имомалиев. — Партия ва давлат ишига садоқатли, сиёсий жиҳатдан етук, юксак маданиятли кадрлар ҳам тайёрлашимиз лозим.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва вояга етказишда институт партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари ҳамда ижтимоий фанлар кафедраларининг роли катта. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида: «Марксизм-ленинизм таълимоти ҳар қандай соҳадаги мутахассис учун билимларнинг негизи, ажралмас таркибий қисмидир» деб таъкидлаган эди.

Институт ректорати КПСС Марказий Комитетининг «Н. Э. Бауман номидаги Москва олий техника билим юртида ва Н. Г. Чернишевский номидаги Саратов Давлат университетида ижтимоий фанларни ўқитишнинг ғоявий-назарий савиясини ошириш юзасидан олиб борилаётган иш тўғрисида»ги қарорини ишлаб чиқди ва кенг тадбирлар белгилади. Шунга кўра, ҳозир институтда илмий-назарий конференциялар, студентлар слёти, тематик кечалар, спорт мусобақалари ўтказилмоқда, бадиий ҳаваскорлик тўгараги самарали ишлаб турибди.

Институтда физкультура ва спорт таълим-тарбия ишининг ажралмас қисми бўлиб қолган. Студентлар яхши ўқиш билан бирга, физкультура ҳаракатида фаол қатнашмоқдалар. Ҳозир бу ерда икки мингдан ортиқ физкультурачи, тўрт юздан зиёд ГТО нишондори, беш юзга яқин разрядли спортчи бор. Студентларни спорт машғулотларига янада кенгроқ жалб этиш мақсадида факультетлараро спартакиада ва ГТО нормаларини оммавий топшириш мусобақалари ташкил қилинган. Мамлакат қишлоқ хўжалик олий ўқув юртлари ўртасида ўтказилган мусобақада институт баскетболчилари мамлакат чемпиони бўлдилар.

Студентлар илмий жамиятининг тўққиз юз аъзоси бор. Улар йигирма учта илмий тўгаракка жалб этилган. Ҳозирги кунда жамият аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги муносабати билан мазмунли докладлар тайёрламоқдалар.

Институтда ўқув-тажриба хўжалигининг кенгайтирилганлиги таълим-тарбия ишларини янада яхшилаш имконини берди. Оржоникидзе районида ҳамда Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз тажриба хўжаликларида намунали ишлар олиб борилмоқда. Совхозда ташкил қилинган студентлар трактор-далачилик бригадаси аъзолари ўқишдан ажралмаган ҳолда чигит экишдан тортиб, ғўза қатор ораларини ишлаш, суғориш ва етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ҳамма ишларни мустақил бажармоқдалар.

Шу кунларда институт ректорати ва партия комитети Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйини муносиб кутиб олиш учун катта тадбирларни амалга оширмоқдалар.

А. РАҲИМОВ.

Редактор ўринбосари Ж. ЖАББОРОВ.

Воқеа содир бўлган жойдан репортаж

ПОМИР ТАЖРИБАСИ

Ўзбекистон олимлари ернинг ички тузилишини ўрганиш бўйича жаҳон амалиётида ноёб бўлган илмий тажриба ўтказишга киришдилар. Ўтган шанба ва якшанба кунлари Шарқий Помирда, Қоракўл кўли остида иккита кучли кимёвий портлаш садолари янгради. Бу ер денгиздан қарийб тўрт минг метр баланддир. Шундай қилиб, планетамизнинг тизмали минтақаси бўлган Помир-Химолай остининг ер қобиғини сейсмик зонд усулида аниқлаш ишлари бошлаб юборилди. Бу СССР Фанлар академияси идоралараро геофизика комитетининг таклифига кўра, 3-халқаро геодинамика лойиҳаси асосида ўтказилмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси геология ва геофизика илмий-тадқиқот институти ҳамда республика Геология министрлигининг Фарғона геофизика экспедицияси коллективлари томонидан олиб борилаётган комплекс тадқиқотларда Совет Иттифоқи олимларидан ташқари Ҳиндистон, Афғонистон, Покистон, Италия, АҚШ ва бошқа мамлакатларнинг мутахассислари ҳам иштирок этишмоқда. Эътиборингизга ҳавола қилинаётган ушбу репортаж кеча радиотелефон орқали Тоғли-Бадахшон автоном областининг Мурғоб районидаги Қоракўл посёлкасидан олинди.

Қоракўл кўли водийси айтиш жоиз бўлса, табиатнинг инсонга ажойиб туҳфасидир. Тажрибали шофёр ва инженер Ахтям Мирзабоев бошқариб бораётган «УАЗ» автомашинаси Ўш-Хорог юқори тоғ трактидан ўнгга бурилди. Биз ўзимизни барханлар орасида кўрдик. Бу ерлар Қорақумни эслатади. Турли томондан шамолнинг увиллаши эшитилади. Денгиз сатҳидан тўрт километр баландликда эканлигингга кишининг ишонгиси келмайди. Бу ерда босим одатдагидан 300 миллиметр пастдир, сув 85 даража иссиқликда қайнайди. Ҳа, Қоракўлни кўл деб айтолмайсиз, у ҳақиқий ва мусаффо бир денгиздир. Унинг сатҳи 400 квадрат километрдан ортади. Ҳатто бу ерда иккита орол ва ярим орол бор. Худди мана шу ерда инженер Вячеслав Рубайло раҳбарлигидаги Фарғона геофизика экспедицияси отряди чодир тиккан.

Қоракўл бизни ўзининг кучли шамоли билан кутиб олди. Кўлда олти балли шторм ваҳм солади, қирғоқдан бир километр чамаси узоқликдаги «Прогресс» катерини уёқдан-буёққа улоқтиради. Уни бу ерга тошкентлик водалаз Эдуард Кудяков ва унинг ёрдамчиси Алексей Муракаевлар олиб келишган.

Тажриба ўтказилишдан бир неча кун аввал жуда қийин табиий шароитда Қўқон ва Тошкентдан келган геофизиклар ва мутахассислар бу ерда ноёб илмий тажриба учун база яратдилар. Энг мураккаб иш — 55 метр чуқурликдаги сув остига 5 тоннали тротил (портлатувчи модда) туширилиши бўлди. Бунинг учун катерда қирғоқдан то портлаш ўтказиладиган жойгача хавфли юк билан 15 марта рейс ўтказишга тўғри келди.

6 сентябрь кечқурун портлатувчилар ва денгизчилар автомобиль фараларининг ёруғлигида кўлни тарк этдилар. Бор-йўғи бир километр келадиган қирғоққача бўлган масофани қарийб бир соат ичида босиб ўтилди. Кучли тўлқинлар енгилгина катерни ағдариб ташлашга уринарди.

— Отбой! — деб портлаш ишлари ўтказиш раҳбари Равил Девятов буйруқ берди. Ҳамма чодирли ошхонага ошиқди. Бу ерда уларни ошпаз Зинаида Цой кутиб олди. Бу ерда ошпазга ҳам осон тутмаслик керак. Гап отряддаги бор-йўғи 30 кишини овқатлантириш устида кетаётгани йўқ. Бундай баландликда борш беш-олти соатда, палов эса бир кеча-кундузда пишиши мумкин.

Тоғ қўйнига оқшом қўнди. Биз елкамизга пўстин ташлаб, чодирдан ташқарига чиқамиз. Кўлга узоқ тикиламиз. Ҳамма ҳаяжонда! Бу ерга келган Фарғона экспедицияси бош инженери Соҳиб Алиев, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси геология ва геофизика институтининг қидирув геофизикаси лабораторияси мудири, геология-минерология фанлари кандидати Василий Пак, портлатувчи Эриқ Эргашев унинг ёрдамчилари Ахмадгарой Ахтямов, Анвар Йўлбарсов, Валентин Соболевский, Баҳодир Исоқов, Иван Горюнов, ҳамма ҳаяжонда. Радист, моторист ва аккумуляторларни зарядловчи Анатолий Мозжев ҳам ўз постида сергак. У эртага эрталаб соат еттида олтинчи сигналдан сўнг портлаш қурилмаси кнопкасини босиши керак.

Мана, тонг ҳам ёришмоқда. Бу ердаги ҳар бир киши ўз иш жойини эгаллади. Шамол ҳам тинди, кўл ҳам сокин. Биз бинокол ва телеобъективлар орқали кўл томонни кузатамиз. Қуёш нурлари қарши томондаги қирғоқни ёритиб юборган чоғда сигнал берилди. Зум ўтмай кучли зилзила бизни бир кўтариб ташлади. Кўлнинг сатҳи биқирлаб қайнарди. Портлашдан сўнг аста-секин қўзиқоринсимон тутун пайдо бўлди. Сув йигирма-ўттиз метр баландликка кўтарилди. Сўнг тўсатдан пастга тушди. Фақат ер ости шовқини эшитилди.

Портлаш тўлқинлари ер қобиғининг ички томонига — 40-50 километр ичкариликка қараб кетиши керак эди. Худди шундай бўлди. Помир ва Химолай остидан ўтган сейсмик тўлқинлар ўта сезгир асбоблар ўрнатилган Ҳиндистон, Афғонистон, Покистоннинг жуда катта территорияларида қайд этилди.

Якшанба куни кечқурун Қоракўл кўли остида яна бир кимёвий портлаш ўтказилди. Флора ва фауналарга ҳеч қандай шикаст етмади. Бу ердаги сувларда балиқ ҳам йўқ, сув ўтлари ҳам.

А. НИЗОМОВ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАМАН

МЕҲР БИЛАН

Алижон Маматқулов ўрта мактабни битиргач, колхоз уни қишлоқ ҳунар-техника билим юртига юборди. Алижон қишлоқ хўжалик машиналарида ишлаш сирларини ўрганди. Тошкент областидаги «Победа» колхозига механизаторлик касбини эгаллаб қайтди.

Колхоз раиси Дониёр Қўзибоев ёш механизатор билан суҳбатлашар экан, унинг ерга, техникага меҳрини дарров сезиб олди. «Бу йигитдан ҳақиқий пахтакор чиқади»,—деб ўйлади колхоз раиси. У хато қилмаган эди. Биринчи йиғим-терим мавсумидаёқ Алижон Маматқулов 70 тонна «оқ олтин» терди.

Қисқа вақт ичида Алижон колхозда меҳнатсевар йигит сифатида ном чиқарди. Шунинг учун ҳам уни Совет Армиясига хизмат қилишга кузатиш учун бутун қишлоқ чиқди. Ота-онасининг, колхоз раисининг хайрлашиш олдидан айтган гаплари Алижоннинг ёдидан сира чиқмайди:

— Колхозда қанчалик фидокорлик билан меҳнат қилган бўлсанг, армияда ҳам шундай хизмат қил, деб наказ беришди улар. Орадан кўп ўтмай қишлоққа биринчи хат келди. «Қадрдонларим, мендан ташвишланманглар. Аҳил ва жанговар оила сафида хизмат қиляпман. Бу ерда ҳамма нарса қизиқарли. Қийинчиликлар йўқ эмас. Лекин бундай қийинчиликларни енгишга ўрганиб қолганмиз...» деб ёзди Алижон.

Мана, орадан бир неча ой ўтди. Оддий солдат Алижон Маматқулов ота-онаси ва ҳамқишлоқлари наказини шараф билан бажариб, меҳр билан хизмат қилмоқда. Қисқа вақт ичида командирларидан бир неча ташаккурнома олди. Меҳнатда тобланган йигит армия сафида жанговар техникани, ҳарбий маҳоратни эгаллашда ҳам намуна бўлмоқда.

Р. ГУСЕЛЬНИКОВ.

БАМ ҚУРИЛИШИДА

Биз ҳарбий қурувчилар зарбдор комсомол қурилишида — Байкал—Амур магистралини барпо этишда қатнашаётганлигимиз билан фахрланамиз. Бизнинг қурувчилар ротамиз 800 минг куб метр бетон ишларини бажаришга аҳд қилди. Ротада рус ва ўзбек, тожик ва қозоқ, татар ва озарбайжон, украин ва белорус ҳамда бошқа миллат фарзандлари аҳиллик билан меҳнат қилмоқдалар. Қурилиш ишларида наманганлик У. Ғафуров, А. Бойхонов, андижонлик Ж. Умаров, бухоролик Н. Нурматов, тошкентлик А. Парпиев ва бошқа тенгдошлар ҳар бир топшириқни бекаму-кўст бажариш билан намуна кўрсатаётирлар. Биз йиллик топшириқни 29 октябргача бажариш мажбуриятини олдик. Албатта сўзимизнинг устидан чиқамиз.

М. НОРМИРЗАЕВ.

ПЕШҚАДАМ КОЛЛЕКТИВ

Ротамиз командиридан бирор киши энг яхши бригада қайси деб сўраса, у ҳеч иккиланмасдан сержант Эргаш Бобоев бошлиқ қолипловчилар ва сержант Абдуманноп Йўлдошев бошлиқ бетончилар бригадаси деб айтади. Рота деворий газетасида ва жанговар варақаларда улар тўғрисида ҳамиша яхши гаплар ёзилган бўлади. Икки ўзбек сержанти бошчилик қилаётган бригадага 1973 йилда коммунистик меҳнат коллективи унвони берилган эди. Эндиликда улар «Аълочи ҳарбий қурувчи» кўкрак нишонини олишга муваффақ бўлдилар.

Ўз касбини яхши эгаллаб олиш, сидқидилдан меҳнат қилиш топшириқларни ортиғи билан бажаришга имкон бермоқда. Ҳар икки бригада 11 август — қурувчилар кунида йиллик план — топшириқлари бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди. Бу бригадалар етти ойда 210 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

С. МАМАЗУЛУНОВ,
аълочи ҳарбий қурувчи.

ҲАММАГА НАМУНА

Бўлинмамизда яхши анъана бор. Жанговар тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришган аълочи солдатлар сурати «Ҳурмат тахтаси»га қўйилади. Марғилонлик Набижон Мирзаевнинг сурати ана шу «Ҳурмат тахтаси»да мустаҳкам ўрин олган.

Жанговар техникани эгаллашда, ҳарбий маҳоратни оширишда, сиёсий билимларни кунт билан ўрганишда Набижон Мирзаев ҳаммага намуна бўлмоқда. Социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган бу йигит бир неча марта командирлик ташаккурномасини олишга сазовор бўлди.

Яқинда Набижоннинг ҳаётида қувонч устига қувонч бўлди. Унинг 21 ёшга тўлганлигини табриклаб турганимизда, Набижон Мирзаевга «Совет Армияси аълочиси» кўкрак нишонини тақдим этишди. Биз ҳам дўстимиз Набижон каби намунали хизмат қилишга ҳаракат қилаётирмиз.

С. АЛИЕВ.

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

«Мен, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи граждани, Қуролли Кучлар сафига кираётиб, соф виждонли, жасур, интизомли ва ҳушёр жангчи бўлиш учун тантанали қасам ичаман...». Ёш жангчи Яков Чемиров қўлида қурол билан саф тортиб турган дўстлари олдида ҳарбий қасамёд сўзларини дона-дона қилиб ўқирди. Бу сўзлар гўё унинг қалбидан отилиб чиқаётгандай эди.

Ҳақиқий солдат бўлиб етишиш, тантанали қасамни шараф билан бажариш учун жуда кўп меҳнат қилиш зарурлигини оддий солдат Яков Чемиров яхши биларди. Меҳнатсеварлик, дўстларига меҳрибонлик туфайли бу йигит тезда ҳурмат қозонди. Ҳарбий хизматнинг биринчи йилиёқ унга «Коммунистик меҳнат зарбдори» унвони берилди ва сурати бўлинма «Ҳурмат тахтаси»га қўйилди. Лекин Чемиров бу муваффақият билан чегараланмади. Зиммасига олинган социалистик мажбурият олди. Унга «Ҳарбий қурилиш аълочиси» унвони берилди. Ғишт терувчилик касбини пухта эгаллаб олган Чемиров дурадгорлик касбини эгаллашга аҳд қилди ва ўз сўзининг устидан чиқди. Бўлинма комсомоллари уни якдиллик билан ВЛКСМ аъзолигига қабул қилдилар.

Ефрейтор Яков Чемиров ўз ҳарбий бурчини шараф билан бажармоқда.

С. КОРЖУК.

* * *

Совет Қуролли Кучлари сафида хизмат қилаётган ўзбекистонлик йигитлар ҳақида редакцияга бундай хатлар кўплаб келиб турибди. Ҳар бир хатда ҳарбий ва сиёсий тайёргарлик аълочилари, меҳнатсевар ҳарбий қурувчилар тўғрисида, солдат дўстлиги ҳақида, уларнинг бир-бирига кўмаги, мадади ҳақида ҳикоя қилинади. Т. Мўминов, Т. Одилов, Қ. Гулметов, Ё. Қорабоев, Р. Ўсаров, О. Ҳайдаров, М. Темиров, Ж. Эшназаров, Ш. Узоқов, А. Қодиров, С. Мамадалиев, А. Дўсматов, С. Воҳидов, У. Ашуров, Х. Қосимов ва бошқа солдат ва сержантлар ўз дўстлари, уларнинг жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришаётган муваффақиятлари тўғрисида фахрланиб ёзганлар.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ХОККЕЙ. «Известия» газетаси соврини учун ўтказилаётган мусобақалар давом этмоқда. Янгича тартибда куч синашувда иккинчи учрашув бўлиб ўтди. Совет хоккейчилари билан Финляндия ўйинчиларининг учрашувида 7:3 ҳисоби қайд қилинди. Ўйиннинг икки қисмида хоккейчиларимиз 3:0 ва 3:1 ҳисобида устунликка эришдилар. Учрашувнинг охирги қисми 1:2 билан меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди. Шайбаларни совет хоккейчиларидан Гусев, Бодунов, Петров, Михайлов, Котов, Капустин, Поповлар киритишди. Кеча мазкур командалар Москвада сўнгги марта майдонга тушдилар.

БАСКЕТБОЛ. СССР терма командаси олтинчи ҳал қилувчи учрашувни АҚШ баскетболчилари билан ўтказди. Бу ўйинда 72:82 ҳисоби билан мезбонлар устунликка эришдилар.

УЧКУРАШ. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишлаб ўтказилаётган мусобақалар орасида республика ёшларининг спорт ўйинлари муҳим ўрин тутади. Мусобақалар спортнинг ўн олти тури бўйича ўтказилмоқда. Навбатдаги беллашувни учкурашчилар бошлаб беришди. Сузиш, енгил атлетика ҳамда чавандозлик бўйича 34 йигит-қиз ўзаро куч синашдилар. Ҳозирча тошкентликлар — Валерий Носиков, Александр Левин, Владимир Московцевлар фахрий ўринларни эгаллаб турибдилар. Команда ҳисобида Тошкент спортчилари 8.738 очко билан олдинда бормоқдалар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Телефильм. 18.25 — Концерт. 19.10 — Тошкент — Олмаота мусобақаси. 19.40 — АХБОРОТ. 19.55 — «Пахта мадҳи». 20.15 — «Меҳнат семестри — аъло баҳога» (2-кўрсатув). 20.45 — АХБОРОТ. 21.05 — Концерт. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — **Хоккей:** «Известия» газетаси соврини учун халқаро турнир, **СССР — Финляндия.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — ТОШКЕНТ. Телефильм. 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 17.50 — МОСКВА. 22.00 — «Сиҳат-саломатлик» (Тошкент). 22.30. — **Аёллар салтанати** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00. — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли кино экрани. 19.45 — Тошкент телепрограммаси. 20.15 — **Телевизион спектакль.** Э. Хемингуэй. **«Алвидо, қурол!».**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ватанни қўмсаш — «МИР» (17.00, 19.00, 21.00), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), Ғ. ҒУЛОМ номли, С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Апачлар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Кавказ асираси — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Анжелика — фаришталар маликаси — НАВОИЙ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Экран юлдузи — «МОСКВА» (13.00, 18.00, 20.00), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Эгер юлдузи (10.00, 13.00, 16.00), **Суҳбат** (19.00, 20.15, 21.30) — «ЎЗБЕКИСТОН».

Камонинг сўнгги жасорати — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
(Киров кўчаси, 11-уй)
14 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
«ДЎСТЛИК ҚАНОТИДА»
ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

ТОМОШАЛАР ҳар куни кеч соат 19.30; шанба кунлари — 15.00 ва 19.30 да; якшанба кунлари 12.00, 15.00 ва 19.30 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: фармацевтика химияси, иқтисод ва фармацевтика ишларини ташкил қилиш;
кафедра катта ўқитувчиси: фалсафа (ўзбек тилида).
кафедра ўқитувчиси: жисмоний тарбия (4 ўрин).
КОНКУРС МУДДАТИ —эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, 15, Кафанов кўчаси, 35-уй.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
чет тилларни (инглиз, немис, француз) ўрганиш бўйича
ПУЛЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Кандидатлик минимуми имтиҳонлари программаси бўйича.
МАШҒУЛОТЛАР — 15 октябрдан бошланади.
Ҳужжатлар қабул қилинмоқда.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Муқимий кўчаси, 104-уй, 140-аудитория (16.00 дан 21.00 гача учрашилсин).

ТОШКЕНТ ХЛАДОКОМБИНАТИ
Республиканинг барча савдо ташкилотларига фонддан ташқари турли хил мороженоеларни чекланмаган миқдорда олишни
ТАВСИЯ ҚИЛАДИ
СОТИЛГАН МОРОЖЕНОЕЛАР ҚОҒОЗ СТАКАНЛАРИ, ҲАМДА МАХСУС ИШЛАНГАН ЁҒОЧ ҚОШИҚЧАЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИ.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Воровский кўчаси, 6-уй. Телефонлар: 66-36-65, 66-04-42, 66-24-05.

Тошкент ресторанлари тресті коллективи трест директори Р. Ю. Урозбоевга отаси Юсуп УРОЗБОЕВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР

Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. — 03719. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 214.